
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תורת הראיון - 65300

תאריך עדכון אחרון 12-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדעי התזונה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: רחובות

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שלי רחמן-אלבום

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shelly.rachman-elb@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד' 14:00-15:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים את הידע והמיומנויות הדרושים לניהול ראיון קליני במסגרת טיפולית. בשל כך, הקורס כולל מרכיבים התנסותיים הן במסגרת פעילות במפגשי הקורס והן במסגרת המטלות השונות לאורך הקורס ובסיומו. במסגרת הקורס משולבת פעילות פרונטלית ופעילות מקוונת. הרצאות הקורס ישלבו ידע תיאורטי והתייחסות אישית לקריאת התכנים התיאורטיים, דיונים כיתתיים וקבוצתיים, משחקי תפקידים (סימולציות) ושילוב אלמנטים פרונטליים כמו גם אלמנטים מקוונים (החלוקה לקבוצות העבודה לצורך תרגול תעשה ע"י המרצה בתחילת הקורס). כמו כן, כולל הקורס התנסויות אישיות כמטלות הגשה. סיום הקורס כולל הצגת ראיונות בזוגות במטרה ליישם את המיומנויות ואת הגישות שלמדנו לכלל ראיון ייעוצי אפקטיבי.

שלבי הראיון המסייע ותכנונו, המרכיבים הבינאישיים תקשורתיים המופיעים בראיון: האזנה ודיבוב, הסתכלות, תקשורת מילולית ולא מילולית, השפעה של דעות קדומות וסטריאוטיפים, אמפטיה. התנגדות לטיפול והחווה הטיפולית. דרכים להעלאת המוטיבציה לשינוי התנהגות. סקירת גישות טיפול שונות שישימות לעבודת הדיאטן. התנסות אקטיבית ברכישת מיומנויות טיפול ויעוץ בעזרת סימולציות, סרטים והדרכה

מטרות הקורס:

להקנות לסטודנטים :
מושגים בסיסיים הקשורים בראיון ,
זיהוי הגדרת והבנת המרכיבים הבינאישיים הקשורים בראיון ובמפגש הטיפולי,
הכרות עם סוגי הראיונות השונים והטכניקות השונות הנדרשות בהתאמה
רכישת המיומנויות הבסיסיות הדרושות לראיון תזונתי קליני

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- בסיום הקורס הסטודנטים :
- יכירו את חלקי האנמנזה התזונתית
 - יכירו את סוגי האנמנזות התזונתיות ואופני השימוש המקובלים בהן
 - יכירו את "ארגז הכלים" המקצועי והרגשי לאנמנזה התזונתית
 - יידעו להוביל ולנהל מהלך ראיון טיפולי-תזונתי
 - יידעו להתאים סוג אנמנזה למצב וסביבה טיפולית משתנה
 - יידעו להתמודד עם מצבים משתנים במסגרת הראיון הטיפולי
 - יידעו לגבש אבחנה והחלטה ביחס לאסטרטגיה הטיפולית הנדרשת על סמך האנמנזה התזונתית

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות, קריאת חובה ורשות, דיונים כיתתיים, עבודה בקבוצות ובזוגות, סימולציות (משחקי תפקידים), הוראה מרחוק, סרטונים ואלמנטים של "כיתה הפוכה".

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
נושאי הלימוד - עיקרים:

- הצגת עקרונות ומבנה הראיון הקליני תוך מיקוד ומקום הראיון במהלך הטיפול-תזונתי.
- עריכת היכרות תוך אפיון הדומה והשונה בין סוגי הראיונות התזונתיים השונים
- מתן כלים יישומיים בידי הסטודנט/ית לעריכת הראיון הקליני- תזונתי
- הענקת כלים לגזירת מסקנות טיפוליות מתוך האינפורמציה הנאספת בראיון
- שילוב עקרונות ומידע מבוסס מדע במהלך הראיון הקליני
-

פירוט ע"פ נושאים:

מבוא – מהו ראיון, מאפייני הראיון המסייע לעומת ראיונות אחרים

השלבים מהם מורכב הראיון : תכנון , ראיון (interviewing) , ושילוב האנמנזה בחלקי הטיפול התזונתי

הערכה

בניית מטרת הראיון ; תהליכים בהבנת הבעיה והגדרת המטרה הטיפולית /יעוצית

בניית החוזה הטיפולי והמיומנויות הנדרשות לשם כך

אופן איסוף האינפורמציה, הכלים והמיומנויות הנדרשות לשם כך

אופן מתן היעוץ והדרכים לישומו

הגורמים להתנגדות לשינוי, התנגדות גלויה וסמויה, כיצד לזהות מצבי התנגדות

ניתוח מצבי התנגדות בהדגמת סרט העוסק בנושא ובחינת הדרכים להתמודדות

הטכניקות והמיומנויות הנדרשות להעלאת המוטיבציה לשינוי בהתבסס על גישת ה- Interviewing Motivational

אסטרטגיות טיפוליות

קריאה איטגרטיבית של מפת ההתרחשות בזמן הראיון על פי שלושת המרכיבים של מודל המשולש הטיפולי (מטרה , קשר , שלב).

חומר חובה לקריאה:

קווים מנחים לטיפול מרחוק בגריאטריה – משה"ב- 2023

Kathleen.D.Bauer,Doreen
Liou, Carol A. Sokolik
(2012)

Nutrition Counseling and Education Skill Development. Wadsworth

Willem A. Wagenaar,

(2009) Atkinson & Hilgard's Introduction to psychology

• 15th edition , Cengage Learning EMEA . United Kingdom (pp 150 -193, 412-414)

Athos , Anthony & Gabarro,J.(1978) . *Interpersonal behavior, communication and Understanding in relationship*, Prautrice – Hall international inc,(PP-133-148)

בנבנישתי רמי (1984). האזנה ודיבוב בראיון, הוצאת מועצת בתי הספר לעבודה סוציאלית בישראל

ליאורה וינבק ושושנה ברוש. (1986) אמנות השיח, תקשורת בינאישית ופעולות דיבור , מפעלים אוניברסיטאים להוצאה לאור.

קלנר, נ. (2001). השאלה ככלי התערבות טיפולי. שיחות, ט"ו (2).

Snetselaar.L,G ., (2006) ,). *Nutritional counseling for Lifestyle Change*, CRC press
Pp 36 -46

ברמר ל.מ. (1994) יחסי סיוע , תהליכים ומיומנויות, קרית ביאליק , הוצאת "אח" (פרק 4)

פאסט י . (1987), לשון הגוף הוצאת רשפים

פייס א. (1990) , המשמעות של שפת הגוף הוצאת אור עם

סלומון גבריאלי. (1987) , תקשורת, ספריית הפועלים

Snetselaar.L,G ., (2006) ,). *Nutritional counseling for Lifestyle Change*, CRC press
Pp 21 – 36

Holli,B.B. , Calabrese .R.J.&Maillet.j,o (2003). *Communication and education skills for dietetics professionals*. Leo and Febiger. N-Y (Chapter 2)

Susan Nolen-Hoeksema, Barbara L. Fredrickson, Geoff R. Loftus., Willem A.
Wagenaar, (2009) Atkinson & Hilgard's Introduction to psychology

• 15th edition , Cengage Learning EMEA . United Kingdom (pp 412-414)

אבינועם בן זאב, משה גלעדי ו רעיה טולינגר (1991). דעות קדומות הקבוץ המאוחד

- Susan Nolen-Hoeksema, Barbara L. Fredrickson, Geoff R. Loftus., Willem A. Wagenaar, (2009) Atkinson & Hilgard's Introduction to psychology
- 15th edition , Cengage Learning EMEA . United Kingdom (Chp 17 pp608-636, 650-662)

יחיאל ק. (2003) . מבוא לפסיכולוגיה האוניברסיטה הפתוחה רמת אביב , יח' 7 (הנעה וריגוש)

- Susan Nolen-Hoeksema, Barbara L. Fredrickson, Geoff R. Loftus., Willem A. Wagenaar, (2009) Atkinson & Hilgard's Introduction to psychology
- 15th edition , Cengage Learning EMEA . United Kingdom (pp 358 -384)

חומר לקריאה נוספת:
מופיעה במצגות בקורס

מרכיבי הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 25 %
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 25 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
25 %
מבחני אמצע 25 %

מידע נוסף / הערות:
הרצאות הקורס ישלבו ידע תיאורטי והתייחסות אישית לקריאת התכנים התיאורטיים, דיונים כיתתיים וקבוצתיים, משחקי תפקידים (סימולציות) ושילוב אלמנטים פרונטליים כמו גם אלמנטים מקוונים וצפייה בסרטונים (החלוקה לקבוצות העבודה לאורך הסמסטר לצורך תרגול כיתתי תעשה ע"י המרצה בתחילת הקורס). כמו כן, כולל הקורס מטלות הגשה לתרגילי בית - בזוגות.
מבחן סיום הקורס (מבחן בע"פ) כולל הצגת ראיונות בזוגות במטרה ליישם את המיומנויות ואת הגישות שלמדנו לכלל ראיון ייעוצי אפקטיבי.